

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Факультет української та іноземної філології

**ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ПРАКТИЧНОГО КУРСУ
ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(польської)**

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*КВАЛІФІКАЦІЯ: „Вчитель англійської і польської мов
та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти”*

ДРОГОБИЧ 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Другий (магістерський рівень) вищої освіти передбачає вивчення практичного курсу другої іноземної мови у поєднанні з іншими практичними й теоретичними дисциплінами, забезпечуючи, відповідно до навчального плану, різнобічну підготовку вчителя іноземної мови.

В основу програми державного іспиту з практичного курсу другої іноземної мови (польської) покладені такі положення:

1. Знання іноземної мови студента повинні мати професійно-орієнтований характер, відтак мета та зміст його мовної підготовки визначаються передусім комунікативними та професійними потребами учителя.

2. Університетські дисципліни з іноземної мови розглядаються як ланка системи «Школа – заклад вищої освіти – післядипломна підготовка – підвищення кваліфікації – самоосвіта», тому вони повинні забезпечити підготовку до подальшої самостійної роботи у професійній сфері.

Мета навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (польської)», що вивчається на другому (магістерському) рівні вищої освіти, полягає у забезпеченні вільного, правильного і функціонально відповідного володіння усіма видами мовленнєвої діяльності польської мови як іноземної. Предметом навчальної дисципліни є усі функціональні рівні мови (фонетика, лексика, граматики, синтаксис), опанування яких сприяє удосконаленню лінгвістичної, соціолінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції магістра. Завдання курсу – подати студентам системний інструментарій для поглиблення і вдосконалення каталогу комунікативних умінь, структур і стратегій висловлювання, а також опанування комунікаційних ролей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістр повинен знати: особливості функціонування мови на усіх структурних рівнях; лексику за тематичними каталогами; граматично-синтаксичний, стилістичний, функціонально-поняттєвий каталоги; набір відповідних комунікаційних ролей; каталог соціолінгвістичної, соціокультурної та реалізнавчої проблематики.

Магістр повинен уміти:

а) *загальна компетенція*: розпізнавати відповідний обсяг лексики різних мовних реєстрів; розуміти зміст й інтенції усіх видів висловлювання, реалізованих у стандартних й нестандартних видах мовлення, також ті, які містять ідіоматичні, поточні, сленгові й регіональні характеристики; володіти глобальним, селективним й докладним розумінням усіх видів монологів, діалогів й полілогів, реалізованих у натуральному й швидкому темпі у різних рецептивних обставинах; уміти ефективно застосовувати різні стратегії всеохопного розуміння висловлювання; володіти глобальним, селективним й докладним розумінням усіх видів текстів; уміти ефективно застосовувати різні стратегії всеохопного розуміння текстів; писати тексти різного обсягу за темами відповідних каталогів; докладно й ефективно користуватися мовою, достосовуючи стиль писемного висловлювання до відповідного адресата.

б) *предметна компетенція*: ефективно оперувати словником тематичних каталогів, ідіоматичними, регіональними, поточними, архаїчними елементами;

усвідомлювати конотовані значення, демонструвати обізнаність з ними; користуватися правильними й відповідними до контексту лексичними структурами; розпізнавати й правильно застосовувати граматичні форми; застосовувати на практиці більшість орфографічних й пунктуаційних принципів; правильно артикулювати висловлювання; властиво оперувати інтонацією й правильно акцентувати речення; аргументувати власну точку зору, відповідати на запитання й зауваження, парафразувати; розпізнавати й виправляти власні помилки.

Державний іспит на другому (магістерському) рівні вищої освіти складається із завдань екзаменаційного білету, який містить:

1. питання з методики навчання польської мови;
2. питання з теоретичних дисциплін (практичний курс польської мови / загальнотеоретичний курс польської мови / країнознавство країни другої іноземної мови);
3. дискусію на одну із запропонованих тем.

Роз'яснення до проведення державного іспиту

Тривалість державного іспиту не повинна перевищувати 30 хв. на студента.

Перше запитання передбачає виявлення знань з методики навчання польської мови як іноземної в закладах середньої освіти України. Студент повинен знати й уміти застосувати ідеї сучасного викладання іноземних мов; знати сучасні тенденції і різні методи викладання іноземних мов; аналізувати програми, підручники з точки зору методики викладання, змісту, відповідності для конкретної групи, знати основні сертифіковані джерела інформації, необхідні для виконання професійних завдань, прийняття професійних рішень та професійного зростання; знати структуру і види уроку, принципи планування кожного виду кроку, вимоги до укладання конспекту уроку; знати принципи використання на уроці елементів культури, мультимедійних засобів; знати принципи тестування, визначення мовного рівня учня; знати основні й альтернативні підходи до оцінювання успішності учня;

Під час відповіді на друге запитання перевіряється рівень знань із теоретичних дисциплін, які вивчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти, володіння теоретичним апаратом цих курсів.

Третє запитання передбачає виявлення знань лексики та вмінь і навичок спонтанного монологічного й діалогічного мовлення. Студент повинен уміти вести бесіду на будь-яку з пройдених тем, вільно користуючись найбільш характерними для діалогічного мовлення граматичними структурами, словами та фразеологічними одиницями; уміти висловлювати й аргументувати власну точку зору щодо інформації та співрозмовника.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

1. Przedmiot glottodydaktyki: cel, zadania, główne zagadnienia.
2. Pojęcie kompetencji językowej. Współczesne tendencje glottodydaktyczne.
3. Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych.

4. Podejście kulturowe do nauczania i uczenia się języków obcych.
5. Dialog międzykulturowy: swoistość nauczania języka polskiego w grupach wschodniosłowiańskich.
6. Rola przestrzeni kulturowej w nauczaniu języka polskiego jako obcego.
7. Teksty kultury w kształceniu językowym cudzoziemców.
8. Metody nauczania JPJO.
9. Praca indywidualna, w parach i grupach: poszczególna charakterystyka.
10. Pozaformalne i nieformalne sposoby kształcenia językowego.
11. Zasady i techniki nauczania i rozwijania sprawności słuchania ze zrozumieniem.
12. Zasady i techniki nauczania i rozwijania sprawności czytania ze zrozumieniem.
13. Zasady i techniki nauczania i rozwijania sprawności mówienia.
14. Zasady i techniki nauczania i rozwijania sprawności pisania.
15. Zasady i techniki nauczania i rozwijania słownictwa.
16. Zasady i techniki nauczania i rozwijania gramatyki.
17. Zasady i techniki nauczania i rozwijania wymowy.
18. Zasady i techniki nauczania i rozwijania ortografii.
19. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych.
20. Kryteria oceny wypowiedzi pisemnych.
21. Podręczniki na poszczególne poziomy zaawansowania: charakterystyka ogólna.
22. Specyfika nauczania na poziomach A1-A2. Podręczniki.
23. Specyfika nauczania na poziomach B1-C2. Podręczniki.
24. Pomoce dydaktyczne na poszczególne poziomy zaawansowania.
25. Aplikacje do nauczania języka polskiego jako obcego.
26. Interaktywne kursy języka polskiego jako obcego.
27. Gry i zabawy językowego w nauczaniu języka polskiego.
28. Testy językowe: rodzaje, struktura, funkcje.
29. Ocenianie. Funkcje oceny. Alternatywne formy oceniania.
30. Organizacja i planowanie lekcji języka polskiego. Konspekt lekcji.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

1. Komunikacja językowa. Funkcje wypowiedzi językowej.
2. Kultura języka. Norma językowa. Poprawność językowa.
3. Poradnictwo językowe o charakterze ogólnym.
4. Promocja języka.
5. Leksykografia polska. Rodzaje słowników.
6. Główne tendencje rozwoju polszczyzny.
7. Innowacje językowe.
8. Odmiany języka. Zróżnicowanie słownictwa współczesnego języka polskiego.
9. Zróżnicowanie stylistyczne współczesnej polszczyzny.
10. Synonimia leksykalna. Typy i funkcje synonimów.
11. Błędy leksykalne i ich wpływ na skuteczność komunikacji.

12. Wieloznaczność a homonimia. Typy homonimów.
13. Gwara młodzieżowa języka polskiego: najnowsze tendencje.
14. Zapożyczenia w języku polskim. Klasyfikacje zapożyczeń. Internacjonalizmy.
15. Frazeologizmy w języku polskim. Rodzaje i funkcje związków frazeologicznych.
16. Neologizmy w języku polskim. Klasyfikacja formalna i funkcjonalna neologizmów.
17. Polska na współczesnej politycznej mapie świata: ustrój polityczny.
18. Polityka wewnętrzna Polski.
19. Polska w Unii Europejskiej: stosunki międzynarodowe.
20. Polska na skrzyżowaniu kultur. Fakty historyczno-kulturowe świadczące o wpływach Wschodu na Polskę.
21. Polska na skrzyżowaniu kultur. Fakty historyczno-kulturowe świadczące o wpływach Zachodu na Polskę.
22. Najwybitniejsi polscy naukowcy i ich odkrycia.
23. Polscy nobliści w dziedzinie fizyki i chemii.
24. Charakterystyka współczesnego polskiego systemu edukacyjnego.
25. Placówki naukowo-edukacyjne w Polsce.
26. Polscy pisarze nobliści i ich dzieła.
27. Drohobycz w literaturze polskiej: pisarze i ich dzieła.
28. Rozwój polskiego kina. Wybitni polscy reżyserzy i aktorzy.
29. Polscy muzycy. Festiwale muzyczne.
30. Rozwój turystyki w Polsce.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ДИСКУСІЇ

1. Rodzina (członkowie rodziny, relacje rodzinne, problemy rodzinne, konflikty międzypokoleniowe, krewni i powinowaci).
2. Życie codzienne i rozrywka (rutyna dnia codziennego, pory dnia, styl życia, przedmioty codziennego użytku, życie rodzinne i towarzyskie).
3. Sposoby spędzania wolnego czasu (zainteresowania, hobby, rozrywki, relaks).
4. Uczestnictwo w kulturze: wydarzenia kulturalne (premiery, festiwale); globalizacja a sztuka.
5. Sport (dyscypliny sportowe, imprezy sportowe, kontuzje, doping, sporty ekstremalne).
6. Mieszkanie (rodzaj, położenie i wielkość mieszkania lub domu; wyposażenie mieszkania; rodzaje pomieszczeń; koszty utrzymania mieszkania lub domu).
7. Instytucje użyteczności publicznej. Bank.
8. Instytucje użyteczności publicznej. Poczta.
9. Instytucje użyteczności publicznej. Dworzec.
10. Instytucje użyteczności publicznej. Biblioteka.

11. Podróże i środki transportu (środki komunikacji; biura podróży; wycieczki).
12. Praca (płace i zarobki; zawody przyszłości; rynek pracy).
13. Zdrowie i higiena osobista (dieta; zdrowy styl życia; profilaktyka; uzależnienia; choroby XXI wieku; apteka; system opieki zdrowotnej).
14. Środowisko naturalne (klimat; pory roku; pogoda; świat roślin i zwierząt; ochrona przyrody).
15. Problemy ekologiczne w Polsce i na świecie. Klęski żywiołowe.
16. Postęp cywilizacji a zmiana klimatu. Katastrofy technogenne.
17. Żywnienie (zdrowa żywność; żywność modyfikowana genetycznie; przygotowanie potraw, przepisy kulinarne).
18. Turystyka gastronomiczna. Lokale gastronomiczne: rodzaje, menu.
19. Zakupy i usługi (rodzaje sklepów; towary; informacja, promocja i reklama; sposoby płacenia: gotówka, karty kredytowe, raty, kredyt).
20. Nauka i technika (rozwój techniki: komputeryzacja, motoryzacja, telekomunikacja; badania naukowe; odkrycia i wynalazki).
21. Nauka i etyka; nowe technologie a rynek pracy.
22. Media (prasa, radio, telewizja, internet).
23. Współczesne czytanie: dlaczego młodzi nie chcą czytać.
24. Wybór lektury. Książka drukowana a wirtualna.
25. Kultura: dziedziny kultury (literatura, malarstwo, muzyka, taniec); wybitni twórcy kultury.
26. Warunki życia. Zmiana poziomu życia w czasie pandemii covidu i wojny.
27. Migracje międzynarodowe. Migracje ze wsi do miast.
28. Miasto a wieś: wady i zalety zamieszkania i możliwości (praca, usługi, rozwój osobisty, wypoczynek).
29. Stereotypy i uprzedzenia Polaków. Polska w stereotypach.
30. Życie studenckie – jak wygląda naprawdę?

Завідувач кафедри
зарубіжної літератури та полоністики

проф. Галина Сабат